

የጥቃት ሰለባዎችን ማሳተፍ

ወሲባዊ ብዝበዛ፣ ጥቃት እና ትንኮሳ (SEAH)

ይህ ጽሑፍ የወሲባዊ ብዝበዛ፣ ጥቃት እና ወሲባዊ ትንኮሳ (SEAH) ሰለባዎችን በፖሊሲ ማውጣት ሂደት ውስጥ ስናሳትፍ መገንዘብ ያለብንን ጥሩ ልምድ የሚያስረዳ ፈጣን ማጣቀሻ ነው። ድርጅቶች ከጥቃት ሰለባዎች ጋር ሲሠሩ ሊጠይቋቸው የሚገቡትን ቁልፍ ነጥቦችን እና ጥያቄዎችን በዝርዝር ያስቀምጣል።

የወሲባዊ ብዝበዛ፣ ጥቃት እና የወሲባዊ ትንኮሳ (SEAH) ሰለባዎች ስለ ጉዳዩ ፖሊሲን ስናወጣ ጠቃሚ አስተዋፅዖ ማድረግ ይችላሉ። ሆኖም ትርጉም ያለው ተሳትፎ ይኖራቸው ዘንድ ፖሊሲ አውጪዎች ተጨማሪ ጉዳትን ሳያስከትሉ በትክክለኛ እና ኃላፊነት በተሞላ ሁኔታ የጥቃት ሰለባዎችን ድምፅ መስማታቸውን ለማረጋገጥ ተገቢ ነው።

የጥቃት ሰለባዎች ለምን ይሳተፋሉ?

- ✓ ድርጅቶች የጥቃት ሰለባዎችን ዕይታ እና ልምዶች በቁም ነገር እንዲመለከቱ የሥነ ምግባር እና የሞራል ኃላፊነት አለባቸው።
- ✓ የጥቃት ሰለባዎች ካሳለፉት ልምድ የተነሣ ከማንም ይልቅ የሚሠራውን እና የማይሠራውን አሳምረው ያውቃሉ።
- ✓ በፖሊሲ እና የለውጥ ሂደቱ መካተታቸው የጥቃት ሰለባዎች ከሁኔታቸው እንዲያገግሙ ከመርዳቱም ባሻገር ዋጋ እንዳላቸው እንዲሰማቸው ሊያደርግ ይችላል።
- ✓ የጥቃት ሰለባዎችን ማሳተፍ ሥራው ተገቢ እና ውጤታማ መሆኑን ሊያረጋግጥ ይችላል።
- ✓ ሠራተኞች እና ድርጅቶች የወሲባዊ ብዝበዛ፣ ጥቃት እና ወሲባዊ ትንኮሳን ከጥቃት ሰለባዎች ዕይታ አንጻር ሲረዱ ሚናቸውን በተሻለ መልኩ ይወጣሉ።

የጥቃት ሰለባዎች ለምን አይሳተፉም?

- ✗ የጥቃት ሰለባዎች አሁንም በበዳያቸው (በበዳዮቻቸው) ለሚደርስባቸው አደጋ/ስጋት የተጋለጡ ከሆኑ
- ✗ ድርጅትም በተሳትፎው ወቅትም ሆነ ከዛ በኋላ የጥቃት ሰለባዎችንና የጠቋሚዎችን ደኅንነት ለመጠበቅ ትክክለኛ ፖሊሲ እና አሠራር ከሌለው
- ✗ ተሳትፏቸው የጥቃት ሰለባዎችን የሚጎዳ ከሆነ ወይም ለበዳዮች፣ ለማህበረሰቡ ወይም ለመንግሥት ጥቃት የሚያጋልጣቸው ከሆነ (ለምሳሌ፡-በመናገራቸው ምክንያት እንደ እስራት ወይም የሙብት ማጣትን ሊያጋጥማቸው የሚችል ከሆነ)
- ✗ ተሳትፎው ድርጅቱን ለመጥቀም ብቻ እንጂ የጥቃት ሰለባዎችን ካልሆነ
- ✗ ድርጅትም በጥቃት ሰለባዎቹ የተሰጡትን ምክሮች ለመተግበር ፍላጎት ከሌለው

ጠቃሚ ትርጓሜዎች፡-

የጥቃት ሰለባዎች -ተኮር አቀራረብ፡- ለአደጋ በተለይም ለወሲባዊ ብዝበዛ፣ ጥቃት እና ወሲባዊ ትንኮሳ ተጋላጭ የሆኑ ቡድኖችን ጨምሮ መከላከልና እና ምላሾች አድልዎ የሌለባቸው፤ የጥቃት ሰለባዎችን የሚያከብር እና መብቶቻቸውን፣ ፍላጎቶቻቸውን እና መሻቶቻቸውን የሚያስቀድም መሆኑን ማረጋገጥ²

የጥቃት ሰለባዎች መር አቀራረብ፡- የጥቃት ሰለባዎች በሕይወታቸው ከደረሰባቸው እና ከተቋቋሙት መጎሳቆል እና/ወይም ብዝበዛ ወጥተው በራሳቸው ሕይወት እና በትልቁ እንቅስቃሴ ውስጥ የመሪነት ሚናን እንዲይዙ የሚያስታጥቅ እና ኃይል የሚሰጥ አቀራረብ ነው።³

የሰሜት ቀውስን ያገናዘበ አቀራረብ፡- የሰሜት ቀውስ የሚያስከትለውን ሰፊ ተጽዕኖ የሚገነዘብ እና ለማገም ሊረዱ የሚችሉ መንገዶችን የሚረዳ አቀራረብ ነው። ይህ የሰሜት ቀውስ ምልክቶችን ለይቶ ማወቅን ያካትታል፤ ስለሰሜት ቀውስ ያሉ ዕውቀቶችን በፖሊሲዎች፣ አሠራሮች እና ልምዶች ላይ ሙሉ በሙሉ በማዋሃድ እና አንደገና ሊገጥም የሚችል መጎዳትን ለመከላከል በጥቃት ማቀድን ይጨምራል።⁴

ከዚህ በታች ያለው ሰንጠረዥ የቀረበው ድርጅቶች የጥቃት ሰለባዎችን ተሳትፎ ሲያቅዱ ለመምራት ታስቦ ነው። ይህ ሰፊ ዝርዝር አይደለም ነገር ግን የጥቃት ሰለባዎች ተሳትፎ ምን እንደሚያካትት ለማስጨበጥ ነው።

ደህንነቱ የተጠበቀ እና ተደራሽ የሆነ አካባቢን ይፍጠሩ

ለጥቃት ስለባዎችና ለጠቋሚዎች የደህንነት ጥበቃ እርምጃዎች መኖራቸውን ያረጋግጡ። የደህንነት መጠበቂያ ፖሊሲዎችዎ እና አሠራሮችዎ ወቅታዊ እና ጠቃሚ ናቸውን? በተሳትፎ ጊዜ ወይም መረጃ ይፋ-ከተደረገ በኋላ የጥቃት ስለባዎችን የሚደግፍ ሂደት አለዎት?

የደህንነት ዕቅድ መተገበሩን ያረጋግጡ። የተሳትፎ ስጋት ግምገማ አካሂደዋል? በተሳትፎ ጊዜ እና በኋላ የግል የደህንነት ዕቅዶችን ለማዳበር ከጥቃት ስለባዎች እና ሠራተኞች/አመቻቾች ጋር ሠርተዋል?

በምክክሩ ወቅት የጥቃት ስለባዎች በማንኛውም ነገር ከተጎዱ ድጋፍ ማግኘታቸውን ያረጋግጡ። ምን ዓይነት አገልግሎቶች ያስፈልጋሉ? ከማን ጋር መገናኘት ወይም አብረው መሳተፍ ይፈልጋሉ? ለልጆች ልዩ እርምጃዎችን ከግምት አስገብተዋል? አገልግሎቶች እንዴት እንደሚከፈሉ አስበዋል?

አካባቢው ተደራሽ እና አካታች መሆኑን ያረጋግጡ። ከተለያዩ አካባቢዎች ወይም አስተዳደግ የመጡ የጥቃት ስለባዎችን እንዴት ያካትታሉ? የጥቃት ስለባዎች ወደ ስብሰባው ቦታ መጓጓዣ እንዲያገኙ እንዴት እየደገፉ ነው? ወላጆችን በሕፃናት እንክብካቤ፣ የአካል ጉዳተኛ ግለሰቦችን ወይም ሌሎች ቡድኖች እንዲሳተፉ እንዴት ይደግፋሉ?

ምስጢራዊነት እና ማንነትን መደበቅ ያረጋግጡ። የጥቃት ስለባዎች በተሳትፏቸው ተለይተው በመታወቅ ለአደጋ ተጋልጠዋል? ማንኛውንም ሥራ እንዳይታወቁ በማድረግ እና ተለይተው እንዲታወቁ የሚያደርጉ መለያ ነገሮችን በማስወገድ ላይ ነዎት?

በአስተዋዳኝነት፣ በግንዛቤ እና ሀሳብ በመስጠት መሳተፍ።

ሂደቶች በሙሉ በጥቃት ስለባዎች የሚመሩ እና የተነደፉ መሆን አለባቸው። የጥቃት ስለባዎች ተጨማሪ ጉዳት እንዳያስከትሉ አድርገው ተሳትፎን፣ ፖሊሲዎችን እና ፕሮግራሞችን በመቀየስ እና በመምራት ረገድ እንዴት ቀዳሚ ሚና ሊኖራቸው እንደሚችል አስበው ያውቃሉ? የትኞቹ መንገዶች ለእነሱ የተሻለ እንደሚያገለግሉ የጥቃት ስለባዎችን ጠይቀዋል?

ጥቅም ላይ ለሚውሉ ማንኛውም ተሳትፎ እና ምስሎች፣ ጥቅሶች ወይም የጽሑፍ ሥራ የተረጋገጠ በዕውቀት ላይ የተመሠረተ ፈቃድ/ስምምነት መገኘቱን ያረጋግጡ። ተሳትፎ ምን እንደሚያካትት ወይም ምን እንደሚያስከትል፣ ስምምነትን ሲባል ምን ማለት እንደሆነ የጥቃት ስለባው/ዋ በትክክል በሚገባው/ት መንገድ አስረድተዋል? በማንኛውም ጊዜ ተሳትፎን ማቆም እንደሚቻል አብራርተውላቸዋል? ማናቸውንም ምስሎች፣ ጥቅሶች ወይም የጽሑፍ ሥራዎች እንዴት ተግባር ላይ እንደሚውሉ እና ማን ሊመለከታቸው እንደሚችል አብራርተውላቸዋል? ማንኛውም ሥራ በኢንተርኔት መስመር ወይም ለሕዝብ ክፍት ሰነድ ሆኖ ይታተማል?

ተሰፋን በተመለከተ ግልፅ ፣ እውነተኛ እና ተጨባጭ ይሁኑ። እጅዎ ላይ ባሉት ግብዓቶች እና የጊዜ ገደብ ውስጥ ምንን ለማሳካት እንደሚችሉ ተጨባጭ ነዎት? ከተሳትፎው ስለሚጠበቀው ውጤት/ነገር ግልፅ ነገር አለዎት? የጥቃት ስለባው/ዋ ስለ እርስዎ ሚና እና ማንኛውም ገደቦች በግልጽ ተረድተዋል? ስልክ እደውላለሁ፣ የጽሑፍ መልዕክት እልካለሁ ወይም መረጃ እልካለሁ ብለው ቃል ገብተዋል? ካሉ፣ ማድረግዎን ያረጋግጡ።

ከሂደቱ በፊት እና በኋላ ያሉት ግንኙነቶች ግልፅ እና ወዳጃዊ መሆን አለባቸው። የጥቃት ስለባዎቹ ጋር ያለው ግንኙነቶችተመችቷቸዋል? ምን እንደሚሆን እና ሌላ ክትትል ማስፈለጉን ሂደቱን አብራርተውላቸዋል? ድምፅዎ እና የሰውነት እንቅስቃሴዎ (ቋንቋ) ማቆም የሚሰጣቸው ነው? ጭፍን ጥላቻዎትዎ እና አድልዎችዎ ላይ አስበውብታል እንዲሁም ይህ ከግለሰቦች ጋር ያለዎት ግንኙነት ላይ እንዴት ተፅዕኖ ሊያሳድር እንደሚችል ተገንዝበዋል?

የጥቃት ስለባዎቹ እንዴት መሳተፍ እንደሚፈልጉ ለመምረጥ እንዲችሉ የተለያዩ አማራጮችን ያቅርቡ። የጥቃት ስለባዎቹ የሚደሳሰቡ የተለያዩ መንገዶችን (የጽሑፍ ሥራ፣ የድምጽ (አዲዮ)፣ ኪነ ጥበብ ላይ የተመሠረተ ወዘተ) አስበዋል? የጥቃት ስለባው/ዋ ሊኖሩት/ ሯት የሚችሉ የተለያዩ አማራጮች እና የተለያዩ ሚናዎች ወይም ግብዓት እንዳለ ያውቃል/ታውቃለች?

ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች፣ ገንዘብ፣ ሠራተኞች እና ሌሎች ንብረቶችን ማቅረብ እና እንደሁኔታው የሚለዋወጥ ማድረግ።

ከወሲባዊ ጥቃት የተረፉ ግለሰቦችን ለማሳተፍ ሠራተኞች እና ጊዜ ምደባን በተመለከተ እርግጠኛ ይሁኑ። በተለይ ከልጆች እና ከአካል ጉዳተኞች ጋር ሲሰሩ ተሳትፎውን ለመደገፍ ብቃት ያላቸው በቂ ሠራተኞች አሉዎት? ያልተጠበቁ ለውጦች ቢከሰቱ ተጠባባቂ ዕቅድ አካተዋል? ለምሳሌ የጥቃት ስለባው/ዋ መጨረሻ ደቂቃ ላይ አልሳተፍም ቢል/ብትል መልሶ/ሳ መሳተፍ ቢፈልግ/ብትፈልግ? ክፍለ ጊዜውን እንደገና ማስያዝ/መቅጠር ይችላሉ?

የተሳትፎ ወጪን ከግምት ያስገቡ። ለተሳታፊዎች ምግብ ይሰጣሉ? የዝግጅት ቦታ ወጪዎች አሉ? ለአጭር እረፍት ወይም ለቡድን ውይይቶች ቦታ ያስፈልጉዎታል? አስተርጓሚዎች ያስፈልጉዎታል?

የጥቃት ስለባዎቹ ላካፈሉን ዕውቀት በገንዘብ ይካሉ። የጥቃት ስለባዎቹ ለሚያጠፉት ጊዜ እየተከፈሉ ነው? ማንኛውንም የጉዞ እና የማረፊያ ቦታ ወጪዎችን ማካካሻ ገንዘብ እየከፈሉ ነው (የጥቃት ስለባዎቹ ወደ ስብሰባው ቦታ ለመድረስ ይህንን በቅድሚያ ሊያስፈልጋቸው ይችላል)? ለሕፃናት መዋያ ወይም ለሕፃናት መዋያ ወጪዎችን እየሰጡ ነው?

¹ ይህ ጽሑፍ ለመረጃ እና ድጋፍ ማዕከል ከተጻፈ ሪፖርት ላይ ተስማሚ እንዲሆን የተደረገ ነው። የመረጃ እና ድጋፍ ማዕከል (2020) የወሲባዊ ብዝበዛ፣ ጥቃት እና ወሲባዊ ትንኮሳ ስለባዎች በማሳተፍ ረገድምርጥ ልምድ (<https://safeguardingsupporthub.org/best-practice-engaging-survivors-sexual-exploitation-abuse-and-sexual-harassment>)
² በይዘት ፣ ጂ. ኤን.ዲ. N.d. የተባበሩት መንግስታት የፀጥታው ም / ቤት ቁጥር 2467 (2019) ፍትህ እና ተጠያቂነት ማጠናከር እንዲሁም የጥቃት ስለባዎችን ማዕከል ያደረገ አቀራረብ እና ከግጭት ጋር የተያያዘ ወሲባዊ ጥቃትን መከላከል እና ምላሽ መስጠት፣ ሚያዝያ 29 ቀን 2011። የተባበሩት መንግስታት። https://slavfreetoday.org/journal_of_modern_slavery/v21a2_Rise_Unite_Support_Doing_No_Harm_in_the_AntiTrafficking_Movement_countryman_roswurm.pdf
³ Countryman-Roswurm, K. (2015). ይነሱ ፣ ይተባበሩ ፣ ይደግፉ። በፀረ-ሕገወጥ የሰዎች ዝውውር እንቅስቃሴ ውስጥ ምንም ዓይነት ጉዳት" አያድርሱ። የዘመናዊ ባርነት ጽሁፍ (ጆርጅ)። ዘርፈ ብዙ ጽሁፍ የሕገ-ወጥ የሰዎች ማዘዋወር መግቢያ መፍትሔዎች ፣ 2 ፣ 1 ። ፃላም አቀፍ የመረጃ መረብ ገጽ አድራሻ https://slavfreetoday.org/journal_of_modern_slavery/v21a2_Rise_Unite_Support_Doing_No_Harm_in_the_AntiTrafficking_Movement_countryman_roswurm.pdf
⁴ Mentalhealth.org (2015) የሰዎች ቀውስን ለማገዝ የሚረዱ አቀራረቦች እና ቀውሱን ለማከም ልዩ ጣልቃ ገብነቶች። የተደረሰበት 04.08.20 URL [https://www.mentalhealth.org/get-help/trauma#:~:text=Recognizes%20the\(mtc_1\)%20signs%20and\(mtc_2\)%20symptoms,actively%20resist%20re%2Dtraumatization.%22](https://www.mentalhealth.org/get-help/trauma#:~:text=Recognizes%20the(mtc_1)%20signs%20and(mtc_2)%20symptoms,actively%20resist%20re%2Dtraumatization.%22)